

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA GENDER TENGLIKKA ERISHISH STRATEGIYASI

Mirjavharova Feruzaxon Usmonjonovna

Farg'ona viloyati yuridik texnikumi maxsus fan o'qituvchisi. 3-darajali yurist

Mirzavharovaferuzaxon@gmail.com

Tel:94 399 30 01

Fozilova Jasmina Nurmatjon qizi

Farg'ona viloyati Yuridik texnikumi

Davlat-huquq faoliyati 1- kurs 38-23 guruh o'quvchisi

Annotatsiya:

Ushbu tezisda Gender tenglik tushunchasi, bugungi kunda Respublikamizda Gender tenglik tushunchasi haqidagi fikrlarning qay darajada qabul qilinishi, insonlar tarafidan gender tushunchasiga bo'lgan qarashlar haqida ma'lumotlar keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: Gender tushunchasi, ayol va erkak tengligi, ayollar huquqlari, erkaklar huquqlari.

STRATEGY FOR ACHIEVING GENDER EQUALITY IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

Mirjavharova Feruzakhon Usmonjonovna.

Special subject teacher of Fergana region legal technical school. 3rd level lawyer.

Mirzavharovaferuzakhon@gmail.com

Phone: 94 399 30 01

Daughter of Fozilova Jasmina Nurmatjon

Legal technical school of Fergana region

student of group 38-23, 1st year of state-law activity

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Abstract:

In this thesis, information about the concept of gender equality, the extent to which ideas about the concept of gender equality are accepted in our Republic today, and the views of people on the concept of gender are presented.

Keywords: Concept of gender, equality of women and men, women's rights, men's rights.

KIRISH

So‘nggi to‘rt yilda xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarga erishish, jamiyat va davlat ishlarini boshqarishda ularning teng ishtirok etishini ta‘minlash, xotin-qizlarni ijtimoiy-huquqiy jihatdan qo‘llab-quvvatlash, shuningdek, xotin-qizlarni tazyiq va zo‘ravonliklardan himoya qilishga qaratilgan keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirildi. Gender tenglik masalasi davlat siyosati darajasiga ko‘tarilib, sohaga oid 25 ta qonunchilik hujjati qabul qilindi.

Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo‘yicha respublika komissiyasi, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatida Xotin-qizlar va gender tenglik masalalari qo‘mitasi tashkil etildi.

Boshqaruv lavozimidagi xotin-qizlar ulushi 27 foizga, partiyalarda 44 foizga, oliy ta‘limda 40 foizga, tadbirkorlikda 35 foizga yetdi.

Xotin-qizlarni ijtimoiy-iqtisodiy qo‘llab-quvvatlash, ular bilan manzilli ishlash maqsadida «Ayollar daftari» tizimi joriy etilib, Davlat budjetidan har yili 300 mlrd so‘m mablag‘ ajratib borish yo‘lga qo‘yildi.

Ota-onasi yoki ularning biridan ayrilgan muhtoj qizlar, boquvchisi yo‘q yolg‘iz ayollarning o‘qish to‘lovlarini qoplab berish tizimi joriy etilib, oliy o‘quv yurtlariga qabul qilishda ehtiyojmand oilalar qizlari uchun grantlar soni ikki baravarga ortdi.

Ayollar tadbirkorligini rivojlantirish maqsadida 224 mingdan ortiq xotin-qizga jami 6,9 trln so‘m miqdorida imtiyozli kredit ajratildi.

Sohada olib borilayotgan islohotlar xalqaro reytinglardagi mamlakatimiz o‘rniga ijobiy ta‘sir ko‘rsatib, Jahon bankining Ayollar, biznes va qonun indeksida O‘zbekiston 2020-yilda xotin-qizlar huquqlari va gender tenglik bo‘yicha ahamiyatga molik islohotlarni amalga oshirgan 27 ta davlat qatoriga kiritildi va 5 pog‘onaga yuqorilab, 190 ta davlat orasida 134-o‘rinni egalladi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

O‘zbekiston BMT Nizomining maqsad va prinsiplariga hamda xalqaro huquqning boshqa umume’tirof etilgan normalariga sodiq ekanliklarini doimo ko‘rsatib kelgan. BMT Bosh Assambleyasining 2015-yilning sentabrida Barqaror rivojlanish bo‘yicha o‘tkazilgan sammitida 70-son rezolyusiyasi qabul qilinib, mamlakatimiz uchun dolzarb hisoblangan 16 ta milliy maqsadga erishish bo‘yicha 125 ta maqsadli vazifa hamda 206 ta indikator ishlab chiqilgan.

Xususan, barqaror rivojlanish sohasidagi 5-maqsad — Gender tenglikni ta‘minlash va barcha xotin-qizlarning huquq va imkoniyatlarini kengaytirish mamlakatimizda xotin-qizlar va erkaklarning teng huquq hamda imkoniyatlarini ta‘minlashga qaratilgan islohotlar bilan hamohangdir.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, «O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati to‘g‘risida»gi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyaviy Qonunining 9-moddasi hamda «O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining Reglamenti to‘g‘risida»gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunining 15-moddasiga muvofiq O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati quyidagilarni qaror qiladi:

1.2030 yilga qadar O‘zbekiston Respublikasida gender tenglikka erishish strategiyasi

1. 2030 yilga qadar O‘zbekiston Respublikasida gender tenglikka erishish strategiyasini 2021-2022 yillarda amalga oshirish bo‘yicha kompleks chora-tadbirlar dasturi

2. 2030 yilga qadar O‘zbekiston Respublikasida gender tenglikka erishish strategiyasining maqsadli ko‘rsatkichlari

3. Gender strategiyasini 2023 — 2030 yillarda bosqichma-bosqich amalga oshirish uchun har yilda alohida-alohida kompleks chora-tadbirlar dasturlari tasdiqlanadi.

2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi:

1. Kompleks chora-tadbirlar dasturida belgilangan vazifalarning o‘z vaqtida va sifatli ijro etilishini ta‘minladigan bo‘ldi

2. har chorak yakuni bo‘yicha Kompleks chora-tadbirlar dasturi doirasida amalga oshirilgan ishlar to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatiga axborot kiritib boriladigan bo‘ldi

3. 2022-yildan boshlab har yili 15-noyabrga qadar Kompleks chora-tadbirlar dasturi bajarilishi yakunlarini batafsil o‘rganish asosida keyingi yillar uchun tegishli

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

dastur ishlab chiqib, tasdiqlash uchun O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatiga kiritiladigan bo'ldi.

3. Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasi:

1. doimiy ravishda O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining Xotin-qizlar va gender tenglik masalalari qo'mitasi, Mahalla va oilani qo'llab-quvvatlash vazirligi bilan birgalikda Gender strategiyasining mazmun-mohiyati va ahamiyatini aholi o'rtasida keng targ'ib qilish choralari ko'riladigan bo'ldi;

2. 2022-yilning 1-yanvariga qadar O'zbekiston Respublikasining milliy manfaatlariga mos keladigan xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni yaratishga qaratilgan xalqaro shartnomalarni ratifikatsiya qilish va ularga qo'shilish, shuningdek, xalqaro tashkilotlarning tavsiyalarini milliy qonunchilikka implementatsiya qilish bo'yicha asoslantirilgan takliflar ishlab chiqiladigan bo'ldi;

3. har yili davlat organlari, nodavlat notijorat tashkilotlari, xalqaro tashkilotlar ishtirokida Gender strategiyasi doirasida amalga oshirilayotgan islohotlar yuzasidan axborot-tahliliy sharhlar tayyorlanishini, keng jamoatchilik muhokamalari tashkil etilishini va e'lon qilib borilishini ta'minlanadigan bo'ldi;

4. muntazam ravishda Kompleks chora-tadbirlar dasturi hamda Maqsadli ko'rsatkichlar bo'yicha erishilgan natijalar aks ettirilgan batafsil axborotlarni o'zining veb-saytida joylashtirib boriladigan bo'ldi.

4. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining Xotin-qizlar va gender tenglik masalalari qo'mitasi har chorakda:

1. Kompleks chora-tadbirlar dasturining ijro etilishi hamda Maqsadli ko'rsatkichlarga erishish bo'yicha amalga oshirilgan ishlar yuzasidan mas'ul vazirlik va idoralarning axborotlarini eshitib, tanqidiy muhokama qilib boriladigan bo'ldi;

2. Kompleks chora-tadbirlar dasturining sifatli va o'z vaqtida bajarilishi bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining Kengashiga axborot kiritib boriladigan bo'ldi.

5. Vazirliklar, idoralar, Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklari Kompleks chora-tadbirlar dasturida nazarda tutilgan tadbirlarning bajarilishi holati to'g'risida har chorakda O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatiga axborot kiritib boriladigan bo'ldi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

6. Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklari ikki oy muddatda Gender strategiyasi va Kompleks chora-tadbirlar dasturida belgilangan vazifalardan kelib chiqib, har bir hududning o‘ziga xos xususiyatlari va imkoniyatlarini inobatga olgan holda o‘z hududiy chora-tadbirlar dasturlarini ishlab chiqsin hamda tegishincha Qoraqalpog‘iston Respublikasi Jo‘qorg‘i Kengesi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlariga tasdiqlash uchun kiritiladigan bo‘ldi.

7. Qoraqalpog‘iston Respublikasi Jo‘qorg‘i Kengesi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlariga har chorakda hududiy chora-tadbirlar dasturlarining ijro etilishi yuzasidan vazirlik, idoralar hududiy bo‘linmalari rahbarlarining axborotini eshitish va tanqidiy muhokama qilib borish tavsiya etildi.

8. O‘zbekiston Milliy teleradiokompaniyasi O‘zbekiston Milliy axborot agentligi, Xalqaro press-klub va Elektron ommaviy axborot vositalari milliy assotsiatsiyasi bilan hamkorlikda:

1. ushbu Qarorning mazmun-mohiyati ommaviy axborot vositalari va Internet jahon axborot tarmog‘ida tushuntirilishlar olib borishi belgilandi

2. Gender strategiyasining amalga oshirilishi to‘g‘risidagi xolis va to‘liq ma‘lumotlarning keng jamoatchilikka tezkor yetkazilishini ta‘minlash tavsiya etildi.

9. Mazkur Qarorning ijrosini nazorat qilish O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining Xotin-qizlar va gender tenglik masalalari qo‘mitasi raisi M. Kadirxanova zimmasiga yuklandi

Xulosa shuki Respublikamizda Gender tenglik tushunchasini rivojlantirish ,ommaga tushuntirish va insonlar uchun ma‘lum terminga aylantirish uchun ko‘plab ishlar amalga oshiril, amalga oshirilmoqda va amalga oshiriladi ham.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://strategy.uz/index.php?news=879&lang=uz>

2.” Ma‘muriy huquq” E.Hojiyev,T.Hojiyev Toshkent 2008.

3.<https://yuz.uz/uz/news/yangilanayotgan-ozbekistonda-gender-tenglikning-huquqiy-asoslari>

4. Xudoyberdiyeva V.J., Xojiyev Ye.T. Ma‘muriy huquq.0‘quv qo‘llanma.— T.: TDYuI nashriyoti, 2005.

5. Baxrax D.N., Rossinskiy B.V., Starilov Yu.N. Administrativnoe pravo: Uchebnik dlya vuzov. — M.: «Norma», 2004.

